

BENKO AKUMULATORI d.o.o. u stečaju

Hercegovačka 57, 21000 Split, OIB: 28151176557

Nadležan trgovački sud: **Trgovački sud u Splitu**
Poslovni broj spisa: **St-355/2020**
Stečajni dužnik: **BENKO AKUMULATORI d.o.o. u stečaju,**
Hercegovačka 57, 21000 Split, OIB: 28151176557

Stečajni upravitelj sukladno čl. 89 Stečajnog zakona (dalje: SZ) podnosi

IZVJEŠĆE STEČAJNOG UPRAVITELJA O TIJEKU STEČAJNOGA POSTUPKA I STANJU STEČAJNE MASE DO 16.1.2024. (O-18)

1. Tijek stečajnog postupka

U ovom stečajnom postupku unovčenje imovine ovisi o završetku drugih sudskih postupaka, pri čemu stečajni upravitelj dostavlja u privitku rješenje OS Split, br. P-1193/2022-26, od 15.1.2024. (dalje: Rješenje 1193), kojim je odbijen tužbeni zahtjev prednika stečajnog dužnika, te je naloženo tužitelju da naknadi tuženiku parnične troškove.

U predmetu P-420/2022 (pred Sudom) stečajni dužnik je tuženik, tužitelj je stečajni vjerovnik C.I.A.K. doo iz Zagreba, OIB 47428597158, postupak se vodi radi osporene tražbine, a Sud je odlučio da se izvede dokaz financijsko-knjigovodstvenim vještačenjem, te obvezao tužitelja i tuženika na uplatu predujma. Kako stečajni dužnik nema sredstava na računu, Sud je odobrio plaćanje istog na teret stečajne mase po unovčenju imovine.

Stečajni upravitelj je predložio ZKO Split, upis brisanja zabilježbe br. Z-26953/2021 od 7.7.2021. (dalje: Uknjižba), iz razloga što je Uknjižba protivna čl. 168., st. 1. SZa. Navedeni prijedlog nije proveden, a stečajni upravitelj je uputio više podnesaka (požurnica) na spis.

Stečajni upravitelj je u prethodnim izvješćima detaljno opisao odnos sa HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. iz Zagreba, OIB 39901919995 (dalje: HŽi), o čemu je sastavljen nacrt promemorije radi rješavanja zatečene situacije, no u proteklom periodu nije bilo nikakvih radnji po ovoj temi.

2. Stanje stečajne mase

Stečajna masa se sastoji od ulaganja na tuđoj imovini, nekretnina (poljoprivredno zemljište, poslovne zgrade trgovine i administracije) i potraživanja.

Stečajni dužnik nema novčanih sredstava na IBANu.

Prednik stečajnog dužnika je uložio sredstva u metalnu konstrukciju na tuđoj imovini, prije više od 15 godina. Navedena metalna konstrukcija je postavljena na javnom dobru kojim upravlja HŽi i za koju je pokrenut postupak legalizacije, a što su sve utvrdili stečajni upravitelj i predstavnik HŽi, na terenu, temeljem čega je nastao prijedlog promemorije koja do pisanja ovog izvješća nije potpisana i nisu poduzimani daljnji koraci u cilju rješavanja ove situacije.

BENKO AKUMULATORI d.o.o. u stečaju

Hercegovačka 57, 21000 Split, OIB: 28151176557

Nekretnine se sastoje od:

a) poljoprivrednog zemljišta, 3. suvlasnički dio (802/3420) nekretnine ZEM 5569/1, zkul 16595, ZKO Split, OS Split, upisan kao oranica (dalje: 3sd), a u teretovnici su izvršeni slijedeći upisi:

1. Z-2006/2011 od 18.2.2011. godine i
2. Z-26953/2021 od 7.7.2021. godine.

Napomena: Stečajni postupak je otvoren 20.5.2021. godine, a dokumentacija za provedbu Uknjižbe je zaprimljena i provedena u ZKO Split 7.7.2021. godine. Stečajni upravitelj je uputio ZKO Split 3 podneska, 4.11.2021., 2.7.2022. i 9.10.2023. godine, kojima je predložio upis brisanja Uknjižbe.

b) poslovne zgrade trgovine i administracije se sastoje od:

1. 5. suvlasničkog dijela (2/3) nekretnine čkbr. 675/6, zkul 16957, ZKO Split, OS Split, upisana kao dvorište, zgrada (dalje: 5sd) i
2. 4. suvlasničkog dijela (2/3) nekretnine čkbr. 675/8, zkul 16959, ZKO Split, OS Split, upisana kao dvorište, zgrada (dalje: 4sd).

U teretovnici 5sd i 4sd je upisana zabilježba Z-43279/2018 od 21.11.2018. godine, prijenos prava vlasništva radi osiguranja novčane tražbine (dalje: Fiducijarno pravo).

U teretovnici 5sd i 4sd je upisana zabilježba Z-10368/2019 od 20.3.2019. godine, uknjižba, založno pravo (dalje: Založno pravo) temeljem ugovora koji je predmet spora pred OS Split, P-1193/2022, u kojem je doneseno Rješenje 1193.

U teretovnici 5sd i 4sd je 7.7.2021. godine, nakon otvaranja stečajnog postupka 20.5.2021. godine, zaprimljen Z-26953/2021, zabilježba, sporedni uložak, s čim u vezi je stečajni upravitelj uputio ZKO Split 3 podneska, opisana pod a) ove točke izvješća, no do pisanja ovog izvješća nije bilo nikakvog postupanja ZKO Split..

Pokretnine

Pokretnine se sastoje od klima uređaja u kvaru, računalnog programa, oštećenih kliznih stijena, limenog pokrova koji se nalazi na objektu gdje je obavljana djelatnost, zatim razni rashodovani alat, kompresor u kvaru i ostala oprema, za koje je u tijeku realizacija po primljenoj ponudi.

Potraživanja

Potraživanja stečajnog dužnika prema 3 dužnika (od kojih je jedan blokiran), sežu u razdoblje prije otvaranja stečajnog postupka, a ukupni iznos potraživanja prema 3 dužnika iznosi 26.158,04 HRK/3.471,77 EUR, od čega se 8.519,21 HRK/1.130,69 EUR odnosi na blokirani subjekt.

Od preostala 2 dužnika, jedan se očitovao da nema račun za koji ga se tereti, a drugi (stečajni vjerovnik) je poslao prijedlog prijeboja (kompenzacije) svog duga prema stečajnom dužniku sa dijelom svojih potraživanja iz razdoblja prije otvaranja stečajnog postupka, što nije moguće provesti.

BENKO AKUMULATORI d.o.o. u stečaju

Hercegovačka 57, 21000 Split, OIB: 28151176557

Stečajni dužnik ne raspolaže novčanim sredstvima i vremenski je neodrediv rok kada će imati novčanih sredstava, što otežava pokretanje postupaka prisilnih naplata, a dodatne probleme može prouzročiti gubitak sporova, ali i činjenica da bi troškovi mogli premašiti vrijednosti predmeta spora.

3. Planirane radnje stečajnog upravitelja

Stečajni upravitelj ni u proteklom periodu nije uspio ostvariti komunikaciju sa HŽi po pitanju zamršene situacije na terenu, pa će nastaviti sa pokušajima.

Plomba P-1193/2022 je upisana na na sva 3 suvlasnička dijela u vlasništvu stečajnog dužnika, pa do pravomoćnog okončanja navedenog spisa neće biti moguće pokrenuti i provesti unovčenje.

BENKO AKUMULATORI doo u stečaju Split
Dražen Vidman, stečajni upravitelj

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI SUD U SPLITU

Poslovni broj: P-1193/2022-26

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Splitu, po sucu ovog suda Josi Puljiću, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja BENKO AKUMULATORI d.o.o. u stečaju, OIB 28151176557, Hercegovačka 57, Split, zastupanog po stečajnom upravitelju Draženu Vidmanu, a on po punomoćniku Ivi Juričku, odvjetniku u Splitu, protiv tuženika Vladimira Prološćića, OIB 82814626506, Aljinovićeve 103, Žrnovnica, zastupanog po punomoćniku Branku Čturi, odvjetniku u Splitu, radi utvrđenja ništetnosti, nakon održane glavne rasprave zaključene dana 28.studenog 2023. u nazočnosti punomoćnika tužitelja i zamjenice punomoćnika tuženika, dana 15.siječnja 2024. na ročištu za objavu odluke,

p r e s u d i o j e:

I – Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"1.Utvrđuje se da je ništav, odnosno nije sklopljen i bez pravnoga učinka je Ugovor o priznanju duga sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava – hipoteke na nekretnini, zaključen između tuženika kao zajmodavatelja i založnog vjerovnika i tužitelja kao zajmoprimca i založnog dužnika i solemniziran od strane javnog bilježnika Zrinke Milić-Štrkalj pod posl.br. OV-9843/10 od 28. lipnja 2010.g.

2.Ovlašćuje se tužitelj temeljem ove presude u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Splitu zatražiti i postići uknjižbu brisanja prava zalogu upisanog pod posl. br. Z-5405/11 od 11. svibnja 2011.g., temeljem rješenja Županijskog suda u Splitu br. Gžzk-305/11 od 2. svibnja 2011. godine i Ugovora o priznanju duga sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava - hipoteke na nekretnini od 28. lipnja 2010. godine, u iznosu od stopedesettisuća eura u protuvrijednosti kuna prema srednjem tečaju NBH na dan isplate zajedno sa pripadajućim kamatama, naknadama, troškovima i ostalim nuzgredicama, u korist tuženika, kao i zabilježbe da je upis pod posl.br. Z-5405/11, u redu prvenstva s danom 29. listopada 2010.g. br. Z-9786/10, a na teret 2/3 dijela nekretnina, označenih kao:

-čest.zem.675/6, Z.U. 16957, K.O. Split,

-čest. zem.675/8, Z.U. 16959, K.O. Split.

3.Dužan je tuženik naknaditi tužitelju troškove ovog parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od dana presuđenja pa do isplate, po kamatnoj stopi obračunatoj uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od 15 dana."

II – Nalaže se tužitelju da naknadi tuženiku u roku od 15 dana parnične troškove u iznosu od 22.825,00 EUR sa zakonskim zateznim kamatama od 15.siječnja 2024. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke za tri postotna poena.

Obrazloženje

1.Tužitelj je ovom sudu dana 31.8.2017. podnio tužbu protiv tuženika radi utvrđenja ništetnosti ugovora citiranog u izreci i brisanja hipoteke. Tužba se u bitnom činjenično temelji na tome: da tuženik tužitelju nije nikad isplatio pozajmljeni iznos od 150.000,00 EUR glede kojeg je sklopljen predmetni ugovor; da navedeno dugovanje nije evidentirano u poslovnim knjigama tužitelja niti je s tuženikom zaključio ugovor o zajmu; da je stoga riječ o prividnom (ništetnom) pravnom poslu.

1.1.Tužbeni zahtjev je preciziran i ispravljen podnescima od 9.11.2022. i 1.12.2022.

2.Tuženik je dao odgovor na tužbu putem brzogjava te predložio odbijanje tužbenog zahtjeva navodeći da pobija tužbu u cijelosti kao neosnovanu. Podneskom od 3.4.2018. dopunio je odgovor na tužbu navodeći: da je ugovor javnobilježnički akt i da mu je sadržaj istinit; da je ugovor sklopljen u vrijeme dok je tužitelj imao drugog zakonskog zastupnika Bešlagu Mahića s kojim je tuženik poslovao; da i sadašnji zakonski zastupnik tužitelja Benko Mahić ima saznanja o dugu jer se s tuženikom sastajao radi nalaženja mirnog rješenja; da je tuženik s Bešlagom Mahićem bio u prijateljskim odnosima te mu je financijski pomagao kroz dulje vremensko razdoblje (i prije zaključenja predmetnog ugovora) na način da mu je iz svog poslovanja pozajmio iznos iz predmetnog ugovora; da se tužitelju iznos pozajmljivao i za vraćanje kredita i za tekuće poslovanje i za podmirenje dugova prema trećima; da je i nakon sklapanja predmetnog ugovora nastavio pozajmljivati tužitelju; da ne može ići na štetu tuženika činjenica da zakonski zastupnik tužitelja pozajmljena sredstva nije polagao na poslovni račun tužitelja.

3.U dokaznom postupku je izveden dokaz pregledom pisane dokumentacije u spisu koja će biti navedena u nastavku obrazloženja, knjigovodstvenim vještačenjem, saslušanjem stranaka i svjedoka Anđelke Prološćić i Mirka Prološćića, pregledom spisa br. P-3030/2016.

Prijedlog tuženika da se sasluša javni bilježnik Zrinka Milić-Štrkalj nije prihvaćen kao suvišan i protivan načelu ekonomičnosti postupanja kad se uzmu u obzir činjenice radi čijeg utvrđivanja je ovaj dokaz predložen u podnesku od 3.4.2018. Naime, iz sadržaja predmetnog ugovora proizlazi da je zajam dan već ranije pa očito nije bilo predaje novca u prisutnosti javnog bilježnika. Također, pravni značaj solemnizacije ugovora je pravno pitanje o kojemu odlučuje, a svjedoci se saslušavaju na okolnost saznanja o činjenicama.

3.1.Tužbeni zahtjev nije osnovan.

4.Predmet spora u ovom postupku je zahtjev tužitelja za ugovora ništetnim.

4.1.U ovom postupku mjerodavne su niže citirane odredbe Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, dalje: ZOO).

4.2.Sporno je među strankama je li iznos naveden u predmetnom ugovoru pozajmljen tužitelju od strane tuženika te, posljedično tome, je li ugovor prividan.

5.U postupku je utvrđeno sljedeće:

U ugovoru o priznanju duga sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava-hipoteke na nekretnini od 28.6.2010., koji ugovor je solemniziran, navedeno je da tužitelj priznaje da postoji potraživanje tuženika prema tužitelju u iznosu od 150.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti koje iznos se obvezuje vratiti tuženiku do 28.6.2011. Osim toga, tužitelj je dopustio tuženiku uknjižbu hipoteke na nekretninama upisanim u ZU 16957, 16959 i 16595 k.o.Split. U trenutku sklapanja tog ugovora u tim z.k.ulošcima je već bila upisana od 15.1.2007. hipoteka u korist Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. u iznosu od 260.000,00 EUR. Navedeno proizlazi iz tog ugovora.

5.1.U vrijeme podnošenja tužbe 31.8.2017. ranije spomenuta hipoteka u korist Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. je već bila izbrisana, a postojala je upisana predbilježba prava vlasništva u korist Grada Splita temeljem kupoprodajnog ugovora od 12.5.2011. Upis hipoteke u korist tuženika je izvršen u redu prvenstva s danom 29.10.2010., nakon donošenja drugostupanjskog rješenja Županijskog suda u Splitu br. GŽ Zk-305/11 od 2.5.2011., što je sve vidljivo iz izvadaka (list 18-21).

5.2.Zakonski zastupnik tužitelja Benko Mahić je u iskazu naveo: da ništa ne zna o sklapanju predmetnog ugovora; da je tužiteljev zastupnik po zakonu od 2010. kad se iskrcao s broda i htio poboljšati poslovanje te firme, a do tad je zastupnik po zakonu bio njegov otac, sad pok. Bešlaga Mahić; da je firma bila u lošem stanju te je CIAK d.o.o. Zagreb uložila u tužitelja i postao imatelj udjela od 50% te je on s tim ulaganjima vratio dugovanja od 360.000,00 kuna; da je 2011. sklopljen ugovor s Gradom Splitom kojim je otkupljen dio čestice u Poljičkoj ulici za pristupnu cestu novom rodilištu za iznos od 235.000,00 EUR i s tim iznosom je vraćen iznos Hypo banci; da je smatrao da je očistio kompletna dugovanja tužitelja i odjednom nakon brisanja hipoteke Hypo banke javio mu se tuženik i govori o potraživanju za koje nije znao da postoji; da sa svojim ocem jest pričao općenito o poslovima tužitelja, ali o ovom ugovoru nije pričao; da je nakon upisa 1/3 suvlasništva tuženika na nekretnini u Poljičkoj ulici 22, Split, tvrtka CIAK d.o.o. izašla iz strukture imatelja udjela tužitelja; da tuženika i njegovu obitelj poznaje 25 godina i nikada nije imao problema; da mu je otac spominjao u poslovnom smislu tuženika na način da mu je kazao da je riječ o "nekim nedovršenim poslovima što on ne mora znati i da će to biti sve u redu" te da ne zna što je njegov otac pod time mislio; da ne zna je li njegov otac posuđivao novac i da mu otac nije nikad rekao da je posuđivao novac za firmu; da je firma loše poslovala do perioda kad ju je on preuzeo jer po njemu firma nije bila dobro organizirana; da ne zna zbog čega je otac potpisao ugovor o priznavanju duga; da koliko on zna nije bilo uplata od strane tuženika na račun tužitelja; da je bila jedna uplata 2009. na osnovu najma skladišta poslovnih prostora na iznos od 100.000,00 kn, odnosno uplatio je 20.000,00 kn, a 80.000,00 kn nije nikada uplatio; da je od 2009. tuženik imao u zakupu poslovni prostor u zgradi u tužiteljevom vlasništvu; da u trenutku kad je CIAK d.o.o. preuzeo poslovni udjel u tužitelju nije bilo evidentirano nikakvo dugovanje prema tuženiku; da je

on vlasnik tužitelja od 2010.; da tuženik i dalje koristi poslovni prostor na adresi Poljička 22, a tužitelj ima evidentiran samo jedan račun na iznos od 100.000,00 kuna za 2009. te da pretpostavlja da postoji ugovor o zakupu poslovnog prostora kad je račun izdat.

5.3. Tuženik je u iskazu naveo: da je poznavao sad pok. Bešlagu Mahića te su bili dugogodišnji prijatelji; da je prije 15-ak godina tužitelj digao kredit u Hypo banci na iznos od 260.000,00 EUR i za taj kredit sam su bili on, obrt Prološćić te firma Prološćić d.o.o.; da tužitelj nije mogao vraćati kredit pa se stalno vršilo reprogramiranje toga kredita; da je on osobno davao pozajmice Bešlagi Mahiću upravo za tužitelja te mu je davao u gotovini na ruke; da je to pozajmljivanje trajalo negdje od prije 15 godina do prije 7 godina, a nešto se pozajmljivalo i u vidu vozila; da je u firmu 2010.g. ušao Benko Mahić te su on i pok. Bešlaga Mahić utvrdili to cjelokupno dugovanje tužitelja 2010., došao je kod njega doma, bila je prisutna i njegova gospođa i onda je sklopljen ugovor o priznanju duga; da je sve ovo dogovarano da će se taj dug vratiti kad se proda poslovni prostor u Poljičkoj ulici 22 u Splitu i da bi time završili priču; da tužitelj nije imao novac za uredno vraćanje rata kredita pa je stalno taj kredit u Hypo reprogramiran, prvo je reprogramiran nakon tri godine na iznos od 230.000,00 EUR; da su se rate od kredita podmirivale na način ili da bi Bešlaga Mahić od onoga što bi mu davao na ruke plaćao direktno banci ili bi skidalo s računa tvrtke; da je suvlasnik ovog poslovnog prostora za 1/3 uz tužitelja bio Mirko Prološćić, a drugog poslovnog prostora za 1/3 tvrtka Prološćić d.o.o., tj. radi se o dva poslovna prostora i prema tome z.z. tužitelja je kada je potpisivao ugovore s Gradom Splitom morao znati za vlasništvo tvrtke Prološćić d.o.o. i Mirka Prološćića; da su nekretnine prodane za 235.000,00 EUR i od toga se zatvorio kredit, platilo se i 5.000,00 EUR za prijevremeno zatvaranje kredita te se njemu Benko pohvalio da je njemu skinuto s računa tu zadnju ratu, te da tuženik to neće trebati plaćati; da ne zna što je Benku otac govorio o poslovnom odnosu kojeg je imao s tuženikom, ali 2010., možda 2011. njemu je pok. Bešlaga rekao da će se sastati on, tuženik i Benko da raščiste cijelu situaciju, ali do tog sastanka nije došlo jer je poslije saznao da su se Benko i Bešlaga posvadili; da je ono što je Bešlaga dobio na ruke u ime tužitelja je uračunato u iznos iz ugovora o priznanju duga, a ono što je skidano s računa po jamstvu nije uračunato; da je novce davao Bešlagi Mahiću za potrebe tužitelja jer cijelo vrijeme priča o poslovima firme i namirenje je bilo od strane firme vezano za povrat sredstava koje je dobio on u ime firme; da je bilo sigurno pozajmica u 20 navrata kroz 10 godina, od 5.000,00 DEM do 50.000,00 DEM u protuvrijednosti kuna; da je tužitelj poslovao prilično dobro, ali je nastao problem kako vratiti novac banci i prodati taj prostor; da je posuđivao novac kada su nastali problemi od prije 15 godina do prije 7 godina; da on ima ključ prostora u Poljičkoj, a zakup je postojao samo godinu dana radi forme jer su tu bili nekakvi podstanari, odnosno on je imao pravo podzakupa, a ključ mu je dao osobno Benko Mahić te je unutra bilo osiguranje; da njegov brat živi u svom dijelu svoje nekretnine te je on svoj dio kupio 2004.; da je davanju novca Bešlagi Mahiću bio prisutan njegov brat, njegova supruga i odvjetnik Čutura; da nije davao novce na račun tvrtke jer je uplaćivao pok. Bešlaga, on je njemu vjerovao; da je u vrijeme potpisivanja ugovora o priznanju duga dugovanje tužitelja prema Hypo banci bilo oko 230.000,00 EUR, a vezano za reprogramiranje kredita; da su visinu duga on i Bešlaga Mahić utvrdili tako da su vodili evidenciju oboje zajedno; da ovim ugovorom nisu obuhvaćena eventualna dugovanja prema Prološćić d.o.o. i Mirku Prološćiću; da je Prološćić d.o.o. cesijom isplatio kupoprodajnu cijenu tužitelju.

5.4.Svjedokinja Anđelka Prološćić (supruga tuženika) je iskazala: da je pok. Bešlaga Mahić u više navrata od njezinog supruga posuđivao novčane iznose, suprug bi mu davao novac kad god bi trebalo; da se novac posuđivao i privatno i poslovno, a više je o tome vodio brigu tuženik; da oni i brat od njezinog supruga u Poljičkoj 22 imaju poslovne prostore; da zna za kredit koji je tužitelj digao u Hypo banci jer je tuženik bio jamac pa kako tužitelj nije mogao otplaćivati, plaćao je tuženik, a rata je bila oko 30.000,00 kn; da je pozajmljivanje bilo često i svako malo, ali evidenciju o iznosima ima tuženik; da je sa suprugom u par navrata u kancelariji dala Bešlagi Mahiću novac, nekad u gostioni, radilo se o različitim iznosima, nekad 5.000,00 EUR, jednom prilikom 20.000,00 kn, u par navrata po 2.000,00 EUR; da ovo što su davali su bili novci nje i supruga; da Bešlaga Mahić nije potpisivao prilikom preuzimanja novaca; da ne zna je li njezin suprug uplaćivao na tužiteljev račun, to je bilo kad se skidalo za kredit.

5.5.Svjedok Mirko Prološćić (brat tuženika) je iskazao: da se pozajmljivanje odvijalo u zadnjih 10-15 godina, tj. dok je Bešlaga Mahić bio živ, a inače je on još 2004. od njega kupio stan s tim da se ne može točno izjasniti je li kupljen od tužitelja kao firme ili od Bešlage Mahića kao fizičke osobe; da je Bešlaga Mahić sa njim i bratom bio kućni prijatelj, te kad god mu je trebalo nešto novca, uvijek su mu pozajmili te su mu bili čak i jamci za kredit koji je dizao, tj. jamci su bili firma Prološćić d.o.o. u kojoj sam je svjedok bio direktor te obrt Prološćić koji pripada tuženiku; da se novac Bešlagi Mahiću uvijek davao na ruke, a on bi vršio uplate na račun svoje firme, odnosno misli da je on to činio; da mu je poznato da je 28.6.2010. sklopljen između tužitelja i tuženika ugovor o priznanju duga sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine, ali nije mu poznato je li namjera stranaka tog ugovora bila da Bešlaga Mahić nakon sklapanja tog ugovora prestane biti dužnik mog brata ili je bilo svejedno tko je dužnik, tj. on ili tužitelj kao njegova firma; da je sin Bešlage Mahića u jednoj ranijoj parnici priznao da je nakon ranije spomenutog kredita za koji su bili jamci, on nakon zatvaranja kredita od 240.000 EUR ostao dužan meni 76.000 EUR, dok je negirao dug prema tuženiku; da je u pogledu njegovih odnosa s pok. Bešlagom Mahićem sve bilo u redu dok je on bio živ, a nakon njegove smrti i zatvaranja kredita odnosi njegovog sina prema svjedoku su na određeni način zahladili; da je tijekom vraćanja spomenutog kredita Bešlaga Mahić isti neredovito vraćao, pa je kad bi mu zatrebalo novca svjedokov brat davao potreban iznos za plaćanje pojedine rate kredita; da se s Bešlagom Mahićem viđao svakodnevno punih 20-ak godina te je svjedokova firma imala ured na katu zgrade, a u prizemlju iste zgrade je ured imao tužitelj; da sin Bešlage Mahića nakon njegove smrti nije vraćao nikakav novac, a po saznanju svjedoka nije ni tuženiku vraćao novac; da ne zna je li postoji kakav pisani trag da je njegov brat pozajmljivao novac; da je tuženik Bešlagi Mahiću davao iznose između 2.000 do 5.000 EUR, a po svjedokovoj procjeni mu je takvim isplatama pozajmio iznos od najmanje 500.000,00 kuna; da je osobno viđao te predaje novca jer su se svakodnevno viđali; da novac Bešlagi Mahiću trebao za vraćanje kredita i za poslovanje firme, kao i jednom prilikom za kupovinu vozila; da pozajmljene novce Bešlaga Mahić nije vraćao njegovom bratu te je uvijek govorio da mu je tuženik kao sin.

5.6.Među strankama ove parnice je u tijeku i parnica br. P-3030/2016 u kojem predmetu Mirko Prološćić, Prološćić d.o.o. i Vladimir Prološćić tuže Benko Akumulatori d.o.o. radi isplate. Činjenično se potraživanje tužitelja temelji na tome: da su Mirko Prološćić, Prološćić d.o.o. i Benko Akumulatori d.o.o. kao suvlasnici Gradu Splitu dana 18.4.2011. prodali nekretnine; da je dio kupoprodajne cijene plaćen Benko Akumulatori d.o.o., a dio u iznosu od 235.706,25 EUR je uplaćen banci radi povrata kredita koji je

podigao Benko Akumulatori d.o.o. pa Mirku Prološćiću i Prološćić d.o.o. nije isplaćeno ništa od kupoprodajne cijene; da je banka od Prološćić d.o.o. i Vladimira Prološćića kao jamaca naplatila ukupno 312.762,37 kuna.

Prema spomenutom kupoprodajnom ugovoru od 18.4.2011. cijena je bila 235.706,25 EUR od čega je 208.451,84 EUR uplaćeno Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., a ostatak na račun Benko Akumulatori d.o.o. te je u vrijeme sklapanja ovog ugovora C.I.A.K. d.o.o. imao hipoteku u iznosu od 360.000,00 kuna upisanu u svoju korist.

Benko Akumulatori d.o.o. je kod spomenute banke podignuo kredit na iznos od 260.000,00 EUR dana 11.1.2007. i to za pokriće obveza kod Credo banke d.d. i za obrtna sredstva, a otplata je trebala trajati do 1.1.2018.

Tijekom otplate predmetnog kredita uplate su, prema specifikaciji uplata (list 528-538), vršili tuženikov obrt te Prološćić d.o.o., kao i neke druge pravne osobe (npr. Metali Muć d.o.o.).

Nadalje, Benko Akumulatori d.o.o. je dana 2.2.2007. (dakle, nedugo nakon dizanja kredita) platio Credo banka d.d. iznos od 1.703.050,06 kuna (list 541).

Sve navedeno je utvrđeno pregledom tog spisa iz kojeg je preslikana relevantna dokumentacija (tužba, ugovori, bankovni izvaci, zapisnici).

5.7. Vještak Jere Brkan je u pisanom nalazu i mišljenju od 23.4.2020. naveo da je do sklapanja predmetnog ugovora:

- na račune tužitelja tuženik (tj. njegov obrt) pozajmio 77.000,00 kuna, a trgovačko društvo Prološćić d.o.o. iznos od 207.000,00 kuna;

- na ime otplate kredita Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. tuženik (tj. njegov obrt) uplatio banci 69.914,30 kuna, a trgovačko društvo Prološćić d.o.o. iznos od 74.286,82 kuna;

- nakon 28.6.2010. tuženikov obrt je na ime povrata kredita banci uplatio iznos od 120.506,14 kuna, a Prološćić d.o.o. iznos od 71.337,19 kuna.

Dakle, zbrojeno, tuženikov obrt i Prološćić d.o.o. su ukupno prije i nakon sklapanja predmetnog ugovora tužitelju ili na račun ili u korist tužiteljevih vjerovnika uplatili iznos od 620.044,45 kuna.

Također, vještak je naveo da nije utvrđeno postojanje plaćanja tuženika po osnovu najma poslovnog prostora.

5.8. Tijekom vještačenja, na traženje vještaka, tužitelj mu je dostavio određenu dokumentaciju među kojom je i ugovor o zakupu od 1.10.2004. kojim tužitelj tuženikovom obrtu daje u zakup dio poslovnog prostora na razdoblje od 1.1.2005. do 1.1.2007. za ukupno 100.000,00 kuna, ali zbog avansnog plaćanja od 70.000,00 kuna tužitelj daje popust tuženikovom obrtu.

Za razdoblje od 1.1.2007. do 1.1.2009. je sklopljen sadržajno istovjetan ugovor dana 28.12.2006.

Tuženikov brat Mirko Prološćić je ugovorom od 18.6.2010. od tužitelja kupio za 220.000,00 kuna udio od 1/3 nekretnine upisane u ZU 16957 k.o. Split.

5.9. Kako se vještak Jere Brkan u međuvremenu prestao baviti vještačenjem, to je odlučeno da se o tužiteljevim prigovorima na temelju dokumentacije u spisu očituje vještakinja Anisija Bešlić.

Dotična je u svom očitovanju na prigovore tužitelja navela:

- Prološćić d.o.o. nije na žiro račun tužitelja uplatio iznos kupoprodajne cijene od 220.000,00 kn temeljem ugovora o kupoprodaji od 18.6.2010.;

- Iz prometa žiro računa te financijskog vještačenja Jere Brkana evidentno je da je Prološćić d.o.o. dalo pozajmicu tužitelju u iznosu od 207.000,00 kn, a budući da

vještaku nije na uvid dostavljen izvadak iz poslovnih knjiga temeljem kojih bi se moglo zaključiti da su izvršeni međusobni prijeboji potraživanja i obveza, vještak se na tu okolnost ne može očitovati. Međusobni prijeboji potraživanja i obveza ne provode se preko žiro računa već isključivo knjiženjem kroz poslovne knjige na točno određenim kontima potraživanja i obveza;

-Iznos pozajmica Obrta Prološćić vl. Vladimir Prološćić uplaćenih na žiro račun tužitelja kod Credo banke d.d. je identičan iznosu koji se obrt kao zakupnik obvezao uplatiti na ime zakupa po ugovoru od 1.10.2004., ali budući vještaku nije dostavljena poslovna dokumentacija, vještak se ne može očitovati o tome je li iznos pozajmica kompenziran s iznosom zakupa koji se zakupnik obvezao uplatiti na ime zakupa;

-S osnove ugovora o zakupu od 28.12.2006. godine zaključenog između tužitelja kao zakupodavca i Vladimira Prološćića kao vlasnika obrta Prološćić u cijelosti je tužitelju na račun uplaćen iznos zakupnine;

-Uvidom u promet žiro računa tužitelja kod Addiko banke d.d. (ex Hypo Alpe Adria Bank d.d.) i to za 2009. vještak je utvrdio da je dana 31.3.2009. godine evidentirana uplata od 20.000,00 kn gdje je u opisu plaćanja navedeno „po ugovoru o najmu 1. dio“, a kako je ta uplata bila prije datuma nego je račun 04-11/2009 ispostavljen, vještak se ne može očitovati o tome je li se ta uplata odnosi na račun broj 04-11/2009 koji je ispostavljen 4.11.2009. Ostalih uplata s osnova zakupnine, a temeljem računa br. 04-01/2009, na žiro račune tužitelja od strane obrta Prološćić, vl. Vladimir Prološćić tijekom 2009. i nakon toga datuma nije bilo;

-Tijekom 2010. žiro račun tužitelja otvoren kod Addiko banke je blokiran, a kod Credo banke d.d. zadnji promet datira od 31.12.2008.

Kako na mišljenje vještaka Brkana tuženik nije imao nikakvih konkretnih primjedbi, a prigovori tužitelja su otklonjeni dopunskim vještačenjem po vještakinji Bešlić (na čiji nalaz nijedna od stranaka nije imala primjedbi), to je ocjena ovog suda da su mišljenja vještaka Brkana i Bešlić vjerodostojni dokazi te im se poklanja vjera.

6.S obzirom na sadržaj izvedenih dokaza, presuđeno je kao u izreci zbog sljedećih razloga.

Prema pravnoj teoriji i sudskoj praksi (vidjeti Gorenc i dr.: Komentar ZOO, 2005., str. 405) prividan (simulirani ili fiktivan) jest onaj ugovor koji je nastao suglasnošću volje ugovornih strana da se stvori samo privid (fikcija) o sklapanju ugovora.

Postoje dvije temeljne situacije: a) strane sklapaju ugovor sa svrhom kako bi kod trećih izazvale dojam da je između njih ugovor sklopljen, ali su suglasne da zapravo ne žele nikakav ugovor (fiktivni simulirani ugovor); b) strane sklapaju jedan ugovor praveći se da ga žele i takvog ga ističu prema vani (simulirani ugovor) sa svrhom prikrivanja nekog drugog ugovora koji stvarno žele (disimulirani ugovor).

Pritom svakako treba naglasiti da ne postoje ništetne (ništave) tražbine i obvezni odnosi, već ništetni (ništavi) mogu biti ugovori (VSRH, Rev-13/95).

Ako iznos iz ugovora o zajmu nije isplaćen, onda se radi o zelenaškom (ništetnom) ugovoru (ŽS Zagreb: GŽ-3905/2022). Međutim, tužitelj u ovom konkretnom predmetu nije tijekom postupka ni tvrdio ni dokazao da bi postojali elementi zelenaškog ugovora propisani odredbom čl.329.ZOO.

6.1.Zakonski zastupnik tužitelja nije u postupku detaljno obrazložio (izuzev navoda u tužbi da tužitelju tuženik nije pozajmio iznos) zbog čega smatra da je predmetni ugovor fiktivan (tj. da njegov pokojni otac kao tadašnji zakonski zastupnik tužitelja i tuženik ne žele takav ugovor) ili da simulira neki drugi ugovor (nije naveo koji).

6.2.Ovaj sud je mišljenja da predmetni ugovor nije fiktivan već je rezultat stvarne volje potpisnika istoga. Naime, raniji zakonski zastupnik tužitelja Bešlaga Mahić i tuženik su bili u prijateljskim odnosima o čemu su iskazivali tuženik, tuženikova supruga i tuženikov brat, a o tome najbolje svjedoči činjenica da su tuženikov obrt (dakle, de facto tuženik osobno) i Prološćić d.o.o. bili jamci platci po ugovoru o kreditu od 11.1.2007. podignutom kod Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. te su i vršili plaćanja duga po tom kreditu (vidi toč.5.6. i 5.7.). S obzirom na takvu narav odnosa između Bešlage Mahića i tuženika, ovaj sud vjeruje iskazu tuženika da je ranije vršio pozajmljivanje novca tužitelju. To višegodišnje pozajmljivanje je, po ocjeni ovog suda, naknadno formalizirano kroz predmetni ugovor.

6.3.Pritom se skreće pozornost na neke detalje koji ukazuju na to da nema govora o fiktivnosti ugovora već da je ugovor sklopljen u svezi postojeće tražbine tuženika:

1)Benko Mahić je izjavio da mu je otac spominjao u poslovnom smislu tuženika na način da mu je kazao da je riječ o "nekim nedovršenim poslovima što on ne mora znati i da će to biti sve u redu";

2)Tužitelj je 2007. dizao kredit kod Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. da bi pokrio obveze kod Credo banke d.d., drugi subjekti su mu plaćali rate kredita, 2010.godine mu je račun bio blokiran te je 2011. C.I.A.K. d.o.o. imao hipoteku upisanu u svoju korist (očito radi zaštite svog ulaganja u tužitelja o kojem ulaganju je iskazivao i Benko Mahić) što govori da financijsko stanje tužitelja dulje vrijeme nije bilo dobro i da je kod tužitelja očito postojala potreba da pribavi novčana sredstva za funkcioniranje;

3)Benko Mahić je postao član uprave tužitelja 17.11.2010. (prema javno dostupnom oglasu objavljenom u NN 11/11), a vlasnik je od 4.4.2011. izmjenom društvenog ugovora (oglas u NN 99/11);

4)Iz sustava eSpis je vidljivo da se u predmetu Županijskog suda u Splitu br. Gž Zk-305/11 (vidi toč.5.1.) odlučivalo o žalbi Vladimira Prološćića jer je z.k.odjel rješenjem od dana 10.2.2011. odbio njegov prijedlog za upis hipoteke na nekretnini tužitelja pa je za zaključiti kako tužitelj u veljači 2011. (kad je imao istog zakonskog zastupnika kao i sad) nije imao nikakvih primjedbi na predmetni ugovor i traženje uknjižbe temeljem istog. Nekakvo logično postupanje u slučaju fiktivnosti ugovora i nepostojanja dugovanja bi bilo da odmah pokrene parnicu za utvrđenje ništetnosti ugovora. Naprotiv, Benko Mahić kao z.z.tužitelja pokreće parnicu tek nakon smrti svog oca (koji je prema MUP-ovoj evidenciji umro 26.9.2015.) te se to može okarakterizirati kao njegova bojazan da bi Bešlaga Mahić u parnici davao iskaz i da bi u iskazu potvrdio postojanje duga.

6.4.Prema sudskoj praksi za valjanost ugovora o zajmu nije nužna pisana forma (VSRH, Rev-729/06) pa stoga to što je tuženik prije sklapanja predmetnog ugovora vršio pozajmljivanje jednostavnom predajom novca ne znači da zajam nije dan.

Glede činjenice da zajmovi nisu evidentirani u tužiteljevim poslovnim knjigama, za reći je da to što je Bešlaga Mahić propustio zajmove provesti kroz poslovne knjige je njegov propust (i vjerojatno računovodstveni prekršaj), ali ne bi trebala ta činjenica ići na štetu tuženika. Isto tako, to što tuženik nije vršio uplatu pozajmljenog iznosa na račun tužitelja već davao izravno na ruke Bešlagi Mahiću može se objasniti i namjerom da se izbjegnu dodatni troškovi (plaćanje provizije banci) i činjenicom da su Bešlaga Mahić i tuženik bili u prijateljskom odnosu pa zato nisu formalizirali te zajmove u vrijeme davanja zajmova.

6.5.Svakako treba naglasiti da je, prema tvrdnji tuženika, pozajmljivanje trajalo dulje vremensko razdoblje pa u takvoj situaciji je tuženik uslijed tužiteljevog kašnjenja u vraćanju duga imao pravo i na zatezne kamate što je tuženikovu tražbinu činilo još i višom. Utoliko se sklapanje predmetnog ugovora i navođenje iznosa od 150.000,00 EUR može, po ocjeni ovog suda, smatrati nekom vrstom nagodbe između stranaka kojom je definirana visina dugovanja s obzirom na njihove međusobne obvezne odnose nastale do dana sklapanja ugovora.

Nagodba stvara pravno relevantne učinke za sve odnose u svezi kojih je sklopljena i nakon nagodbe prava i obveze stranaka prosuđuju se u skladu s njezinim odredbama, a dužnik nakon što je zaključio nagodbu ne može s osnovom tvrditi da nije dužan platiti navedeni novčani iznos (VSRH, Rev-1763/2018).

6.6.Stoga, imajući u vidu izneseno, ovaj sud je mišljenja da predmetni ugovor nije prividan tj. nije ništetan u smislu čl.285.ZOO pa je zato odbijen tužbeni zahtjev.

7.Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl.154.st.1.Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 70/19, 80/22, dalje: ZPP) i na odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" 138/23, dalje: OT).

7.1.Tuženiku je priznat sljedeći trošak: po 1110 bodova za sastav podneska od 3.4.2018. te za ročišta od 17.4.2018., 3.7.2018., 23.1.2019., 10.4.2019., 18.10.2023., 28.11.2023., po 555 bodova za ročišta od 6.6.2019., 9.11.2021., po 50 bodova za ročišta 14.7.2021., 30.3.2022., 20.5.2022., 18.7.2022., 5.10.2022., što pretvoreno u EUR i uvećano za PDV od 25% iznosi 22.825,00 EUR.

Tuženiku nije priznat trošak sastava odgovora na tužbu (poslanog brzojavom) budući da nema dokaza da je odvjetnik sastavio taj podnesak. Također, nije priznata pristojba odgovora na tužbu budući da se ista plaća razmjerno uspjehu u parnici, a tuženik je uspio u parnici pa istu neće morati platiti.

Zatezna kamata na dosuđeni trošak teče od donošenja prvostupanjske presude (čl.151.st.3.ZPP).

U Splitu, 15.siječnja 2024.

S U D A C

Joso Puljić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana dostave. Žalba se podnosi ovom sudu elektroničkom komunikacijom ili u 3 primjerka (čl.106.a st.5.ZPP), a o žalbi odlučuje županijski sud.

DNA:

-pun.tužitelja

-pun.tuženika

Dokument je elektronički potpisan:
Joso Puljić

Vrijeme potpisivanja:
15-01-2024
13:54:18

DN:
C=HR
O=OP INSKI SUD U SPLITU
2.5.4.97=#0C1156415448522D3631393830363038393334
OU=Signature
S=Puljić
G=Joso
CN=Joso Puljić

Broj zapisa: **9-30862-23a57**

Kontrolni broj: **0feb4-117b7-495f2**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Joso Puljić, O=OPĆINSKI SUD U SPLITU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.